

Bản án số: **10/2020/HNGĐ-PT**

Ngày: 25/02/2021

V/v “Tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông **Trần Vĩnh Yên;**

Các thẩm phán: Ông **Phạm Thành Dương;**

Ông **Vũ Hồng Luyện;**

Thư ký phiên tòa: Bà **Lê Thị Ngọc Tú** - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh
Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai tham gia phiên tòa: Ông
Nguyễn Đình Thắng - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 02 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai. Xét
xử phúc thẩm công khai vụ án hôn nhân gia đình thụ lý số: 63/2020/TLPT-HNGĐ
ngày 12 tháng 11 năm 2020, về việc “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi
con sau khi ly hôn” Do bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số : 68/2020/HNGĐ-ST
ngày 25 tháng 8 năm 2020 của Tòa án nhân dân huyện Z4, tỉnh Đồng Nai bị kháng
cáo. Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 60/2020/QĐPT-HNGĐ ngày 26 tháng
11 năm 2020, Quyết định hoãn phiên tòa số: 11/2020/QĐ-PT ngày 15/12/2020,
Quyết định hoãn phiên tòa số: 01/2021/QĐ-PT ngày 06/01/2021, Quyết định tạm
ngừng phiên tòa phúc thẩm số: 11/2020/QĐ-PT ngày 29/01/2021 giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Anh **B**, sinh năm 1987.

ĐKTT: X1, xã Y1, huyện Z1, tỉnh Bình Phước.

Nơi ở hiện nay: X1, xã Y1, huyện Z1, tỉnh Bình Thuận.

- *Bị đơn:* Chị **H**, sinh năm 1994.

ĐKTT: X4, xã Y4, huyện Z4, tỉnh Đồng Nai.

Chỗ ở hiện nay: X3, xã Y3, huyện Z3, tỉnh Đồng Nai.

- Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn Chị H: Luật sư PVT Văn
phòng luật sư PG thuộc đoàn luật sư thành phố Hồ Chí Minh.

Địa chỉ: Số X5, phường Y5, Z5 thành phố Hồ Chí Minh.

(Tất cả đương sự có mặt đầy đủ)

NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo đơn khởi kiện ngày 12/6/2020, trong quá trình làm việc và tại phiên tòa, nguyên đơn anh B trình bày:

Anh B và Chị H là vợ chồng, có tự nguyện đăng ký kết hôn theo quy định pháp luật. Quá trình chung sống giữa anh chị phát sinh nhiều mâu thuẫn, bất đồng quan điểm, nên đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 179/2017/QĐST – HNGĐ ngày 29 tháng 12 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Z1, tỉnh Bình Thuận. Theo đó, về con chung giao cháu PA, sinh ngày 19 tháng 7 năm 2016 cho Chị H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Tuy nhiên, anh thấy Cháu PA sống với Chị H có biểu hiện nhút nhát, ít nói, phát triển không bình thường. Chị H đã lấy chồng, sống chung với nhà chồng và gửi Cháu PA cho ông bà ngoại nuôi. Hiện nay Chị H đang mang thai, nghề nghiệp không ổn định nên không đảm bảo sự phát triển toàn diện cho con. Chị H gây khó khăn, cản trở việc anh thăm nom Cháu PA. Thu nhập của anh ổn định khoảng trên 12.000.000 đồng (mười hai triệu đồng)/ tháng, đang công tác tại Trại giam Huy Khiêm, có thuê nhà ở thị trấn Y1 đón bố mẹ lên ở để phụ giúp chăm sóc giúp Cháu PA. Anh đã có quyền sử dụng đất riêng, tới năm 2021 anh tiến hành xây nhà thì đón Cháu PA về ở. Vì vậy, để đảm bảo điều kiện nuôi dưỡng tốt nhất cho Cháu PA, anh yêu cầu Tòa án giải quyết thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, buộc Chị H giao lại cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 cho anh trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Tạm thời anh không yêu cầu Chị H cấp dưỡng nuôi con chung. Ngoài ra, anh không có yêu cầu gì khác.

* Trong quá trình làm việc và tại phiên tòa, bị đơn chị H trình bày:

Chị và Anh B đã ly hôn Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 179/2017/QĐST – HNGĐ ngày 29 tháng 12 năm 2017 của Tòa án nhân dân huyện Z1, tỉnh Bình Thuận. Theo quyết định nói trên thì chị được trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu PA, sinh ngày 19/7/2016. Từ đó đến nay, chị vẫn chăm sóc Cháu PA chu đáo, đầy đủ, cháu vẫn phát triển bình thường, không phải ít nói, nhút nhát như Anh B trình bày. Chị cũng không cản trở việc Anh B thăm con. Do trường học nơi chị đang ở không nhận trẻ giữa kì nên chị có gửi Cháu PA cho ông bà ngoại chăm sóc một thời gian để đi học hết chương trình trong năm, nghỉ hè chị đã đón cháu về ở với chị và gia đình nhà chồng. Tuy chị kết hôn với người khác nhưng chồng chị và gia đình nhà chồng không gây khó khăn cho việc chăm con riêng của chị. Công việc của Anh B thường xuyên vắng nhà, lại ở một mình nên chị thấy không yên tâm để giao con chung cho Anh B trực tiếp nuôi dưỡng. Hiện nay chị buôn bán quán nước tại nhà chồng, có thu nhập hơn 9.000.000 đồng (chín triệu đồng)/ tháng, chị không đăng ký kinh doanh nên không có giấy tờ chứng minh thu nhập. Thời gian tới chị sinh con thì có người thân phụ giúp chăm sóc Cháu PA nên chị không đồng ý theo yêu cầu của Anh B. Chị đề nghị Tòa án giải quyết cho chị được tiếp tục nuôi dưỡng cháu PA, sinh ngày 19/7/2016, chị không yêu cầu Anh B cấp dưỡng nuôi con. Ngoài ra, chị không có ý kiến gì khác.

- Tại bản án số: 68/2020/DSST ngày 25/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Z4 đã tuyên xử: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh B về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn. Buộc chị H giao cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 cho anh B trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi Cháu PA đủ 18 tuổi và có khả năng lao động. Về cấp dưỡng nuôi con: Anh B không yêu cầu nên không giải quyết. Chị H được quyền đi lại thăm nom con chung, không ai được

cản trở. Vì quyền lợi của con chung, khi cần thiết các bên có quyền yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con và mức cấp dưỡng nuôi con.

- Ngày 08/9/2020 Chị H nộp đơn kháng cáo toàn bộ bản án số: 68/2020/DSST ngày 25/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Z4 và đề nghị cấp phúc thẩm giải quyết: Sửa bản án sơ thẩm số 68/2020/DSST ngày 25/8/2020 theo hướng không chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con của anh B.

- Ý kiến của luật sư Thêm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn: Chị H vừa được phía bên chồng cho đất cất nhà, làm quán kinh doanh và hiện tại đang nuôi dưỡng Cháu PA như vậy Chị H có đủ điều kiện nuôi con. Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo của Chị H sửa bản án sơ thẩm, bác đơn khởi kiện của Anh B.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai:

Về tố tụng: Từ khi thụ lý vụ án đến khi mở phiên tòa xét xử theo trình tự sơ thẩm cho đến khi nghị án, Thẩm phán, Hội đồng xét xử và các đương sự đã chấp hành đúng quy định Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra, xem xét tại phiên tòa và kết quả tranh tụng tại phiên tòa, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh B về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Buộc chị H giao cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 cho anh B trực tiếp nuôi dưỡng. Anh B không yêu cầu cấp dưỡng nuôi con nên không xem xét giải quyết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án, căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng: Đơn kháng cáo của bà H làm trong thời hạn luật định, đóng tiền tạm ứng án phí đúng quy định và gửi cho tòa án trong thời hạn luật định nên được xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

Việc nguyên đơn yêu cầu xin thay đổi người trực tiếp nuôi con là cháu PA. Do vậy, quan hệ tranh chấp được xác định là “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”. Được quy định tại Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình. Quan hệ pháp luật này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 3 Điều 28 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2]. Về kháng cáo của chị H: Xét yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn của Anh B, Hội đồng xét xử nhận thấy: Chị H là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 theo như thỏa thuận của các bên. Trong quá trình nuôi dưỡng, Chị H cũng đảm bảo đủ một số điều kiện về vật chất nuôi dưỡng và giáo dục con. Tuy nhiên, hiện nay Chị H đã lập gia đình mới, đang sống chung với gia đình nhà chồng và mới sinh con nên việc chăm sóc con có phần hạn chế và bất tiện hơn Anh B. Anh B chưa lập gia đình, có nơi cư trú rõ ràng, có công việc và thu nhập ổn định (là công an trại giam Huy Khiêm, có xác nhận bằng lương kèm theo), Anh B cũng không phải nuôi dưỡng thêm người nào khác nên Anh B đủ điều kiện để nuôi dưỡng Cháu PA. Tại cấp phúc thẩm Chị H có cung cấp cho Tòa án giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh (bán cà phê, trà sữa), hợp đồng cho tặng quyền sử dụng đất, hợp đồng xây dựng nhà ghi ngày 22/02/2021 như vậy chị Hồng không chứng minh được

thu nhập nên không có cơ sở khẳng định thu nhập của Chị H ổn định như chị trình bày. Mặt khác, Chị H thừa nhận lúc mới kết hôn lại, chị chuyển đến ở với gia đình nhà chồng, phải gửi Cháu PA lại cho ông bà ngoại chăm sóc để tiện việc học của cháu nên ít nhiều ảnh hưởng đến tâm lý và cuộc sống tinh thần của cháu, là vi phạm quyền và nghĩa vụ của cha mẹ theo quy định tại Điều 69 Luật hôn nhân và gia đình.

[3] Sau khi Cấp phúc thẩm thụ lý giải quyết vụ án thì có ủy thác cho Tòa án nhân dân huyện Z4 xác minh về việc nuôi dưỡng cháu PA và được ông Trưởng ấp 4, xã Y4, huyện Z4, tỉnh Đồng Nai là nơi cháu Phúc An đang sinh sống cung cấp như sau: “ cháu PA sinh ngày 19/7/2016 hiện do Bố,mẹ của chị H là ông Đoàn Văn Lương và Ngô Thị Huệ trực tiếp nuôi dưỡng. Thực tế Chị H gửi cho ông bà ngoại nuôi dưỡng, hơn nữa Chị H không có nghề nghiệp thu nhập ổn định, do đó bố Cháu PA là anh B có điều kiện chăm sóc, nuôi dưỡng Cháu PA tốt hơn.”

[4] Tại cấp sơ thẩm đã căn cứ điểm b khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Anh B về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với con chung là cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 là có cơ sở và phù hợp với quy định của pháp luật. Do đó, Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của Chị H, giữ nguyên bản án sơ thẩm số: 68/2020/DSST ngày 25/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Z4.

[5] Về cấp dưỡng nuôi con: Anh B không yêu cầu chị H cấp dưỡng nuôi con nên không xem xét giải quyết.

[6] Về án phí: Do kháng cáo của chị H không được chấp nhận nên Chị H phải chịu 300.000 đồng án phí dân sự phúc thẩm.

[7]- Ý kiến đề nghị của luật sư không phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên không chấp nhận.

- Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai là phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử, nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308, Điều 313 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ vào các Điều 69; 70; 81; 82; 83; 84 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1/ Tuyên xử: Không chấp nhận kháng cáo của bị đơn bà H. Giữ nguyên bản án sơ thẩm số: 68/2020/HNGĐ-ST ngày 25/8/2020 của Tòa án nhân dân huyện Z4, tỉnh Đồng Nai.

- Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh B về việc “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn”.

- Buộc chị H giao cháu PA, sinh ngày 19/7/2016 cho anh B trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi Cháu PA đủ 18 tuổi và có khả năng lao động.

- Về cấp dưỡng nuôi con: Anh B không yêu cầu nên không giải quyết.

- Chị H được quyền đi lại thăm nom con chung, không ai được cản trở. Vì quyền lợi của con chung, khi cần thiết các bên có quyền yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con và mức cấp dưỡng nuôi con.

2/ Về án phí : Chị H phải chịu 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) án phí dân sự sơ thẩm và 300.000 đ tiền án phí dân sự phúc thẩm. Nhưng Chị H được trừ vào số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp là 300.000 đ theo biên lai thu số: 0004093 ngày 10/9/2020 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Z4. Chị H còn phải nộp 300.000 đ tiền án phí. Hoàn trả cho anh Nguyễn Văn Bình 300.000 đ (*ba trăm ngàn đồng*) tiền tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai số 0009361 ngày 19/6/2020 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Z4.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án

HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM

Các thẩm phán

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

Phạm Thành Dương

Vũ Hồng Luyến

Trần Vĩnh Yên

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

*Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Đồng Nai;
- TAND huyện Z4;
- Chi cục THADS.H. Z4;
- Các đương sự;

- Lưu.

Trần Vĩnh Yên